

z mediami. Zarządzał promocją pionierskiego w Polsce projektu „Politologia 40 plus”, który odniósł sukces rekrutacyjny, co zostało odnotowane i prezentowane przez największe media ogólnopolskie („Gazeta Wyborcza”, TVP2, „Wprost”) oraz naśladowane przez inne ośrodki uniwersyteckie w Polsce. Od 2012 roku jest członkiem Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Humanistycznego UZ. Czterokrotnie otrzymywał nagrody JM Rektora UZ za osiągnięcia organizacyjne.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Od roku 2010 pełni funkcję wiceprezesa Oddziału PTNP w Zielonej Górze.

Jest stałym komentatorem politycznym. Zajmuje się również publicystyką polityczną. Wypowiada się na łamach ogólnopolskich dzienników i tygodników. Pełni funkcję stałego eksperta Wiadomości TVP i Panoramy TVP, oraz rozgłośni Polskiego Radia 24, Programu 3 Polskiego Radia, ogólnopolskich portali internetowych: Wirtualna Polska oraz Interia, a także mediów regionalnych Polskiego Radia Zachód, Radia Index, TVP Gorzów Wlkp., „Gazety Lubuskiej” i Miesięcznika „Puls”.

Red.

PROF. BOGUSŁAW BANASZAK SĘDZIĄ TRYBUNAŁU STANU

Prof. dr hab. Bogusław Banaszak - dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego został wybrany przez Sejm RP na sędziego Trybunału Stanu. Zajmie miejsce Rafała Sury, który zrezygnował z członkostwa w TS po wyborze do Rady Polityki Pieniężnej.

Sędziego Trybunału Stanu wybiera Sejm RP bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Również w styczniu br. prof. B. Banaszak został powołany w skład Zespołu Specjalistycznego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zespół jest ciałem doradczym ministra Jarosława Gowina. Profesor będzie zajmował się m. in. opiniowaniem spraw związanych z finansowaniem działalności statutowej podmiotów podległych MNiSW dotyczących nauk humanistycznych, społecznych i nauk o sztuce i twórczości artystycznej.

FOT.ARCHIWUM BB.

red.

DWÓCH PROFESORÓW Z UZ NA LIŚCIE 100 NAJBARDZIEJ WPŁYWOWYCH OSÓB W OCHRONIE ZDROWIA

Prof. dr hab. n. med. Maciej Banach z Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu i prof. dr hab. Zbigniew Izdebski z Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego znaleźli się na liście 100 najbardziej wpływowych osób w polskiej medycynie. Prof. M. Banach na 24. pozycji, a prof. Z. Izdebski na 49. Przy czym należy podkreślić, że prof. Izdebski jest na tej liście jedynym nie lekarzem.

Profesor M. Banach jest kardiologiem specjalizującym się w zaburzeniach lipidowych i nadciśnieniu tętniczym i dyrektorem Instytutu Centrum Matki Polki w Łodzi. Z Uniwersytetem Zielonogórskim jest związany od

FOT.ARCHIWUM ZI.

FOT.ARCHIWUM M.B.

tego roku. Prof. Z. Izdebski jest znanym i cenionym polskim seksuologiem. W 2010 r. jako jedyny polski naukowiec został współpracownikiem Naukowego Instytutu Kinsey'a do Badań nad Seksem, Płcią i Reprodukcją w USA.

Lista 100 to zestawienie najbardziej wpływowych osób w ochronie zdrowia. Tworzona przez „Puls Medycyny” od ponad 10 lat, cieszy się uznaniem środowiska. Wyboru osobistości, które znajdują się w rankingu, dokonuje jury złożo-

ne z ekspertów powołanych przez redakcję „Pulsu Medycyny”. Listy 100 tworzy się w dwóch kategoriach: wpływ na rozwój polskiej medycyny oraz znacząca rola w systemie ochrony zdrowia. Kandydaci byli oceniani według trzech kryteriów: osiągnięcia i dokonania w 2016 roku, reputacja zawodowa i wpływy w środowisku medycznym oraz siła publicznego oddziaływania.

red.

PROJEKTOWANIE UNIWERSALNE - DOSTĘPNOŚĆ I UCZESTNICTWO DLA WSZYSTKICH

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Jest to projektowanie produktów oraz otoczenia w taki sposób, aby były one dostępne dla wszystkich ludzi, w największym możliwym stopniu, bez potrzeby adaptacji bądź wyspecjalizowanego projektowania.

Termin projektowanie uniwersalne (Universal Design) pojawił się po raz pierwszy w Stanach Zjednoczonych w 1985 r. za sprawą niepełnosprawnego architekta Rona Mace'a. Założył on, że projektowanie powinno opierać się na budowaniu środowiska oraz tworzeniu produktów i usług dostępnych dla możliwie największego grona odbiorców, bez względu na wiek, posiadane zdolności i możliwości, pochodzenie kulturowe oraz inne cechy różnicujące¹.

Projektowanie uniwersalne powinno oznaczać tworzenie środowisk fizycznych, ale też kulturowych, które umożliwią podejmowanie codziennych aktywności, w poczuciu bezpieczeństwa i komfortu, bez zbędnych ograniczeń i przeszkód przez ludzi o różnorodnej kondycji i sprawności. Jego celem jest integracja, niwelowanie fizycznych oraz mentalnych barier między osobami „bez” i „z” niepełnosprawnością, w oparciu o zasadę „to samo wejście dla wszystkich” lub „te same szanse dla wszystkich”². Pro-

jektowanie uniwersalne realizuje zasadę równości, uczestnictwa w życiu społecznym, a także dostępności do strefy publicznej oraz wszelkich dóbr i usług, niezależnie od stopnia sprawności czy też innych uwarunkowań.

Koncepcja projektowania uniwersalnego odnosiła się początkowo tylko do projektowania architektonicznego. Z czasem zaczęto ją także stosować w innych dziedzinach projektowania, takich jak: wzornictwo przemysłowe, transport, projektowanie interfejsów komputerowych, serwisów internetowych, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, stron internetowych, ale też edukacji i kształcenia. Określenie „uniwersalny” nie oznacza rozwiązań, które zadowolą wszystkich, ale zapewnią możliwie największej liczbie osób - używalność wszystkich potrzebnych do życia przedmiotów oraz dostęp do usług we wszystkich obszarach życia, w tym, również do edukacji oraz kształcenia na różnych poziomach³. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnością, jeżeli jest to potrzebne.

Produkty, obiekty oraz usługi tworzone według standardów projektowania uniwersalnego spełniają pewne cechy:
 —nie wymagają adaptacji ani dodatkowych rozwiązań dla ograniczonej grupy adresatów, np. osób z niepełnosprawnością ruchową (przykładowo, wejście do budynku powinno być zaplanowane na poziomie „0” bez potrzeby budowania osobnego podjazdu dla osób poruszających się na wózkach),
 —muszą być dostępne, funkcjonalne i bezpieczne,
 —powinny być projektowane strategicznie,
 —powinny opierać się na zrównoważonym rozwoju, głównie w wymiarze społecznym⁴.

Koncepcja uniwersalnego projektowania opiera się na 7. zasadach:

1 R. Mace, Universal Design. Barrier-Free Environments for Everyone, *Designers West*, 33 (1985), nr 1, s. 149. Definicję Rona Mace'a, rozwinęło potem Centrum Universal Design przy North Carolina State University, które zajmuje się projektowaniem uniwersalnym - Zob. Universal Design. Clarification of the concept. Thematic Report /Projektowanie uniwersalne. Wprowadzenie do koncepcji: raport tematyczny, Norwegia: Ministry of the Environment, 2007, s.7, 11, file:///C:/Users/Prolib/Downloads/projektowanie%20uniwersalne%20(1).pdf.

2 Zob. G. Gawron, Universal Design - projektowanie uniwersalne jako idea w dążeniu do osiągnięcia partycypacji społecznej osób niepełnosprawnych, *Roczniki Nauk Społecznych*, T. 7(43), nr 1, s. 133-4.

3 A. Habias, B. Kozłowska, *Miejsce bez barier*, Warszawa 2010, s. 13, http://programrozwojubibliotek.org/wp-content/uploads/2015/07/Miejsce_bez_barier.pdf.

4 Zob. *Projektowanie uniwersalne*, oprac. Magdalena Chusteczka, <http://rownosc.info/dictionary/projektowanie-uniwersalne/>.